

ТЕХНОЛОГІЯ УЗАГАЛЬНЕННЯ ПРЕДМЕТІВ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАГІСТРІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Сучасне суспільство потребує фахівців педагогічної галузі зданих до формування нових ідей, прийняття нестандартних рішень, готових до активної участі в інноваційних процесах, компетентних у вирішенні дослідницьких завдань. Визначено, що професійна підготовка магістрів педагогічної освіти спрямована на формування здатності розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти та міждисциплінарного рівня. Зазначено, що предметом таких досліджень можуть бути різноманітні аспекти освітньої теорії та практики, саме предмет дослідження в концентрованому вигляді презентує напрями пошуку та найважливіші завдання. Визначено, що сучасний стан освітньої системи можливо схарактеризувати як динамічно змінюваний, що призводить до актуалізації “нових” предметів та формування широкого предметного поля дослідницької діяльності магістрів педагогічної освіти в майбутньому. Для розв’язання проблеми підготовки фахівців нами запропонований предметний підхід. Суть якого полягає у навчанні магістрантів педагогічної освіти дослідженню окремих (типових) предметів освітньої теорії та практики. З метою формування узагальненого переліку предметів дослідницької нами запропонована технологія, яка містить три етапи реалізації. Її зміст побудований відповідно до положень теорії узагальнення та розробленні моделі репрезентації понять за допомогою прототипу. На першому етапі визначені складові моделі предмета педагогічного дослідження, а саме: множина ознак, що визначає предмет дослідницької діяльності як елемент педагогічної системи; множина ознак, що описує реалізований функціональний компонент; множина ознак, що описує параметри та показники реалізованих впливів; множина ознак, що описує суб’єктів (об’єктів). Подальша дослідницька робота була спрямована на формування алгоритму визначення типового зразка предметів педагогічного дослідження. Алгоритм передбачає реалізацію п’ятьох етапів. Висновки відображають наукові узагальнення щодо реалізації технології узагальнення предметів дослідницької діяльності та отриманих результатів.

Ключові слова: педагогічна система, предметне узагальнення, типовий зразок групи предметів, дослідницька діяльність.

Відповідно до Європейської рамки кваліфікацій та, узгодженої з нею Національної рамки кваліфікацій України, фахівці кваліфікаційного рівня “магістр” мають мати спеціалізовані навички із розв’язання проблем, бути здатними здійснювати дослідження та впроваджувати інновації, брати на себе відповідальність за внесок у професійні знання та практику. Тобто магістр педагогічної освіти у своїй професійній діяльності має реалізувати освітню діяльність на засадах дослідницької. Метою їх підготовки є формування здатності до розв’язання актуальних проблем, складних задач дослідницького та інноваційного характеру в сфері освітніх, педагогічних наук, освітнього менеджменту та освітньої практики. А серед програмних результатів виокремлюється той, що передбачає сформованість здатності розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти та міждисциплінарного рівня [10, с. 6].

Джерела наукової інформації, що присвячені питанням організації та реалізації дослідницької діяльності фахівців педагогічної галузі, розкривають її суть, методи та засоби здійснення. Однак, динамічність освітньої системи, що викликана євроінтеграційними процесами; перманентним оновленням змісту, форм та пролонгованою адаптацією учасників освітнього процесу до роботи в умовах воєнного стану, призводить до появи нових характеристик освітньої та, відповідно, предметів дослідницької діяльності. Тобто постає проблема реалізації дослідницької діяльності щодо “широкого” предметного поля, що сформоване у сучасній динамічній освітній системі, створюється міждисциплінарною взаємодією та провокується новими викликами. Відповідно, такий стан справ активізує питання формування узагальненої структури предметів педагогічної дослідницької діяльності з тим, щоб розробити теоретичні та практичні рекомендації їх дослідження, які можуть бути впроваджені у процес професійної підготовки магістрів педагогічної освіти.

Характеристика об’єктів та предметів дослідницької діяльності фахівців педагогічної освіти представлені у своїх роботах С. Гончаренко, С. Сисоєва, В. Тушева та інші. Суть поняття “педагогічна система”, її складові та характеристики представлені у роботах І. Васильєва (структурні компоненти педагогічної системи та їх функціональні оболонки) [1; 2], В. Володька (авторська структура педагогічної системи), Я. Мамонтова (перше в історії педагогіки визначення поняття “педагогічна система”) [9], І. Каньковського (висвітлення генезису розвитку поняття “педагогічна система”) [4], В. Прошкіна (розглядає педагогічну систему як предмет наукового дослідження) [12] та інших. Положення теорії теоретичного та емпіричного узагальнення представлено М. Ковальчук, А. Коломієць [7] та іншими. Засвоєння великої кількості об’єктів та їх ознак на основі узагальнення наведені в роботі [6; 8].

Метою дослідження є представлення технології узагальнення предметів дослідницької діяльності магістрів педагогічної освіти як фахівців, професійна діяльність яких спрямована на розв’язання актуальних проблем, складних задач дослідницького та інноваційного характеру в сфері освітніх, педагогічних наук, освітнього менеджменту та освітньої практики.

На першому етапі розроблення технології визначимось із поняттєвим апаратом. Методологія здійснення педагогічного дослідження передбачає виділення його об'єкта та предмета. Об'єкт характеризує педагогічний простір, область в рамках якої знаходиться досліджуване. Предмет дослідження знаходиться у межах об'єкта у певному аспекті розгляду. У нього включаються тільки ті елементи, зв'язки та відношення об'єкта, що підлягають вивченню в дослідній роботі. Саме в предметі в концентрованому вигляді містяться напрямки пошуку, найважливіші завдання [11, с. 171]. Тобто предмет дослідження є ракурсом, точкою огляду, що дозволяє бачити спеціально виділені окремі сторони, зв'язки досліджуваного. Таким чином, саме предмети педагогічного дослідження (предметне поле) є центром уваги нашої розробки.

Зважаючи на думку С. Гончаренко зазначимо, що предметом педагогічного дослідження можуть бути всі аспекти освітньої теорії та практики [7, с. 61]. На нашу думку, таке узагальнення має два контексти, перший – позитивний (надає множинні вибори предметів дослідження, що дає можливість самореалізуватися в дослідницькій діяльності) та другий – негативний (ускладнює процес професійної підготовки до реалізації дослідницької діяльності). Такий стан справ потребує формування системи предметів дослідницької діяльності. Освітній процес є цілісною системою, він характеризується взаємозв'язками між елементами, єдністю їх функціонування, внутрішньою впорядкованістю та взаємовідношення між ними. Саме тому, подальшу увагу звертаємо на поняття “педагогічна система” та її складові, як ключові ознаки для визначення системи предметів дослідницької діяльності магістрів педагогічної освіти.

Аналіз джерел наукової інформації [1; 2; 3; 4; 12] дозволив визначити, що педагогічна система – множина взаємопов'язаних структурних та функціональних компонентів, що підпорядковані освітнім цілям. У своїх роботах дослідники визначають різноманітний склад педагогічної системи. За результатами узагальнення інформації та власного досвіду визначимо складові педагогічної системи, що є важливими для формування системи предметів дослідницької діяльності. Такими нами визначені: освітні цілі; здобувач освіти; зміст освіти; методи навчання та виховання; засоби навчання та виховання; форми навчання та виховання; викладач; результат та продукт освіти.

У контексті нашого дослідження важливими є поняття “функціональні оболонки” [1] елементів педагогічної системи. Вони характеризують педагогічну систему в дії, тобто кожен структурний компонент у діяльності входить у нові відносини з іншими компонентами та підпорядковує їхню взаємодію собі [1; 2]. Спираючись на результати наукових досліджень визначимо, що кількість функціональних елементів дорівнює кількості структурних елементів педагогічної системи; функціональний елемент повинен бути тим чи іншим чином пов'язаний з відповідним структурним елементом; функція діяльності – найбільш часто повторюване завдання цієї діяльності, відповідно, функціональний елемент педагогічної системи – найчастіше розв'язуване чи постійно присутнє завдання функціонування педагогічної системи. Отже, за результатами нашого дослідження визначено елементи педагогічної системи та відповідні функціональні елементи, які формують предметне поле дослідницької діяльності фахівців педагогічної освіти (табл. 1).

Таблиця 1

Формування предметного поля дослідницької діяльності фахівців педагогічної освіти

№	Елемент педагогічної системи	Предметне поле дослідницької діяльності
1.	освітні цілі	соціально-професійний прогноз
2.	здобувач освіти	індивідуальні психолого-фізіологічні якості
3.	зміст освіти	принципи формування змісту освіти
4.	методи навчання та виховання	принципи та законодавчі норми взаємопов'язаної діяльності викладача та здобувачів освіти
5.	засоби навчання та виховання	принципи та законодавчі норми застосування носіїв освітньої інформації
6.	форми навчання та виховання	принципи та законодавчі норми організації освітнього процесу
7.	викладач	складові професійної компетентності
8.	результат та продукт освіти	педагогічна теорія

Отже, нами сформоване предметне поле дослідницької діяльності фахівців педагогічної освіти. Спираючись на розроблені теоретичні положення фахівці педагогічної галузі, визначившись із проблемою, можуть обрати предмет дослідницької діяльності.

Сучасна освітня практика передбачає формування здатності розробляти та реалізовувати дослідницькі проекти застосовуючи методи дослідження (теоретичні та емпіричні). Однак, дослідницький процес передбачає їх застосування до широкого поля предметів освітньої теорії та практики. Тобто викладач має адаптувати методи для реалізації дослідження освітніх цілей, індивідуальних психолого-фізіологічних якостей здобувачів освіти, змісту освіти, освітніх методів, засобів та форм, складових професійної компетентності викладачів, результатів та продуктів освіти та іншого. Це наводить нас на думку щодо необхідності розроблення узагальненої структури предметів дослідницької діяльності з тим, щоб сформувані підходи до їх дослідження.

Питання розв'язання проблеми засвоєння великої кількості об'єктів та їх ознак на основі узагальнення наведено в роботі М. Лазарєва [8]. За результатами аналізу джерел наукової інформації визначимо наявність емпіричного та теоретичного узагальнення.

Емпіричне узагальнення передбачає порівняння зовнішніх, безпосередньо даних ознак з метою виділення загальної ознаки. Відбувається таке узагальнення формально-логічним способом підведення конкретного поняття під більш широке родове поняття. Недоліками емпіричних узагальнень є те, що при такому процесі обмежуються вивчення окремих явищ; не розкриваються глибокі зв'язки між ними, зменшується роль логічного аналізу. Зазначені недоліки ускладнюють процеси теоретичного мислення здобувачів освіти [7, с. 70]. Методика реалізації емпіричного узагальнення передбачає реалізацію законів формальної логіки. Його схема є такою: порівняння властивостей об'єктів (аналіз) – добір загальних властивостей (абстрагування) – перелік загальних властивостей (узагальнення) [7, с. 70].

Теоретичне узагальнення здійснюється на основі аналізу і синтезу, і руху від абстракції до конкретизації. Воно ефективне для розвитку творчого мислення, є основою дедуктивного способу пізнання. Його схема є такою: аналіз (відокремлення істотних властивостей об'єкта) – абстракція (розкриття власних внутрішніх властивостей об'єктів у закономірних залежностях) – узагальнення (наукове поняття, що відбиває істотно загальне в предметах і явищах [7, с. 70]).

У сучасній науці для формалізації будь-яких процесів вчені звертаються до методу моделювання як найбільш ефективного шляху їх пізнання. Для розв'язання проблеми розглянемо модель репрезентації понять за допомогою прототипу, яка наведена у [8]. Її сутність полягає у тому, що у процесі засвоєння великої кількості об'єктів та їх ознак завдяки механізму узагальнення формується прототип. Ним є такий об'єкт, який в чітко відтворює структуру класу як цілого, і який можна представити сукупністю ознак, які найкраще відрізняють цей клас понять від інших. Спираючись на модель опису об'єкта на основі репрезентації декларативних ознак [8] та модель визначення типового технічного об'єкта [6], сформуємо модель опису типового зразка предметів дослідницької діяльності магістрів педагогічної освіти. Модель опису типового зразка предметів педагогічного дослідження (1):

$$P_{\text{тип.}} = \{S_{\text{тип.}}, F_{\text{тип.}}, D_{\text{тип.}}, Y_{\text{тип.}}\} \quad (1),$$

де $P_{\text{тип.}}$ – предмет дослідницької діяльності;

$S_{\text{тип.}}$ – множина ознак, що визначає предмет дослідницької діяльності як елемент педагогічної системи (освітні цілі; здобувач освіти; зміст освіти; методи, засоби, форми освіти; викладач, результат та продукт освіти);

$F_{\text{тип.}}$ – множина ознак, що описує реалізований функціональний компонент (мотиваційний, адаптивний, кібернетичний (управлінський), технологічний (підготовка, формування, виховання, навчання), діагностичний, комунікативний);

$Y_{\text{тип.}}$ – множина ознак, що описує параметри та показники реалізованих впливів (якість, що формується та засоби);

$D_{\text{тип.}}$ – множина ознак, що описує суб'єктів (об'єктів).

Практична реалізація представленої моделі передбачає застосування алгоритму. Зазначимо, що алгоритм розробляється на основі сформованого предметного поля дослідницької діяльності фахівців педагогічної освіти (табл. 1) та моделі опису типового зразка предметів педагогічного дослідження (1).

Алгоритм визначення типового зразка групи предметів дослідницької діяльності: визначити типовий елемент педагогічної системи групи предметів педагогічного дослідження (один із восьми елементів педагогічної системи); визначити реалізований типовий функціональний компонент для групи предметів педагогічного дослідження (ті операції, які виконує викладач для переведення здобувачів освіти із початкового стану в шуканий); визначити типові параметри та показники для групи предметів педагогічного дослідження (параметри та показники реалізованих впливів); визначити типових суб'єктів (об'єктів) для групи предметів педагогічного дослідження; вибрати предмет педагогічного дослідження, що відповідає визначеним типовим характеристикам. Тобто, елемент педагогічної системи, реалізований функціональний компонент, параметри та показники, суб'єкти (об'єкти) відповідають типовим для групи; з вибраного переліку типових представників слід обрати один та визнати його типовим для даної групи предметів дослідницької діяльності магістрів педагогічної освіти.

Практична реалізація представленої моделі передбачає визначення деякої кількості типових представників предметного поля дослідницької діяльності фахівців педагогічної освіти. Сформована система є підґрунтям для формування змісту навчання дослідницької діяльності. Що забезпечує досягнення цілей підготовки магістрів педагогічної освіти до реалізації дослідницької діяльності усіх наявних та таких, що зав'язуються в майбутньому предметів дослідницької діяльності.

Динамічно змінюваний стан освітньої системи призводить до збільшення предметів дослідницької діяльності магістрів педагогічної освіти. Це викликає проблему підготовки їх реалізації дослідницької діяльності. З метою розв'язання цієї проблеми запропонована технологія узагальнення предметів дослідницької діяльності. На першому етапі розроблення технології нами здійснено структурний аналіз поняття “педагогічна система” та визначено її складові. Які, через свої функціональні оболонки, формують предметне поле

дослідницької діяльності за відповідними елементами педагогічної системи. На другому етапі, на підставі реалізації положень теорії узагальнення, моделі репрезентації декларативних ознак та модель визначення типового технічного об'єкта нами представлена модель презентації типового предмету дослідницької діяльності. Для реалізації сформованої моделі розроблено відповідний алгоритм. Представлене дослідження не вичерпує усіх аспектів розв'язання проблеми. Подальші дослідження будуть спрямовані на формування переліку типових предметів дослідницької діяльності, розроблення методик їх дослідження.

Використана література:

1. Васильєв І. Б. Теоретичні та методичні засади підготовки педагогів професійного навчання : монографія. Харків : Сму-гаста типографія, 2014. 448 с.
2. Васильєв І. Б. Професійна педагогіка: конспект лекцій для студентів інженерно-педагогічних спеціальностей. В 2 ч. Ч. 1. 4-е вид., перероб. і доп. Харків : [УПА.], 2003. 152 с.
3. Володько В. Педагогічна система навчання: теорія, практика, перспективи : навч. посіб. для викл., студ. вищ. навч. закл. освіти. Київ : Пед. преса, 2000. 198 с.
4. Генезис розвитку поняття "Педагогічна система" *Проблеми інженерно-педагогічної освіти* : зб. наук. пр. / Укр. інж.-пед. акад. Харків, 2009. Вип. 24–25. С. 25–35.
5. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям. Київ–Вінниця : ТОВ фірма "Планер", 2010. 308 с.
6. Коваленко О. Е., Лазарєв М. І., Бачієва Л. О. Теоретичні та методичні засади навчання майбутніх фахівців із машин та апаратів хімічних виробництв основ наукових досліджень : монографія. Харків : УПА, ТОВ "ЦД "Зебра", 2012. 152 с.
7. Ковальчук М., Коломієць А. Узагальнення та систематизація як психолого-педагогічна проблема. *Didactics of mathematics: problems and investigations*. 2010. № 34. С. 68–71.
8. Лазарєв М. І. Полісистемне моделювання змісту технологій навчання загально інженерних дисциплін : монографія. Харків : Вид-во НФаУ, 2003. 356 с.
9. Мамонтов Я. Хрестоматія сучасних педагогічних течій. Харків : Держ. видав. України, 1926. 635 с.
10. Міністерство освіти і науки України. (2021). *Стандарт вищої освіти України. Другий (магістерський) рівень, галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка, спеціальність – 011 Освітні, педагогічні науки (№ 520)*.
11. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник / В. В. Тушева, УМО НАПН України. Харків : "Федорко", 2014. 408 с.
12. Прошкін В. Педагогічна система як предмет наукового дослідження. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Серія : Пед. науки*. Вип. 4 (45). 2015. С. 7–13.

References:

1. Vasyliiev I. B. (2014) Teoretychni ta metodychni zasady pidhotovky pedahohiv profesiinoho navchannia [Theoretical and methodical principles of training teachers of professional training]. Kharkiv : Smuhasta typhrafiia. 448 s. [in Ukrainian]
2. Vasyliiev I. B. (2003) Profesiina pedahohika [Professional pedagogy]. Kharkiv : UIPA. 152 s. [in Ukrainian]
3. Volodko V. (2000) Pedahohichna systema navchannia: teoriya, praktyka, perspektyvy [Pedagogical system of learning: theory, practice, perspectives]. Kyiv : Ped. presa. 198 s. [in Ukrainian]
4. Kankovskyi I.Ie. (2009) Henezys rozvytku poniattia "Pedahohichna systema" [The genesis of the development of the concept "Pedagogical system"]. Kharkiv : Ukr. inzh.-ped. akad. s. 25–35 [in Ukrainian]
5. Honcharenko S.U. (2010) Pedahohichni doslidzhenia: metodolohichni porady molodym naukovtsiam [Pedagogical research: Methodological advice to young scientists]. Kyiv–Vinnytsia : TOV firma "Planer". 308 s. [in Ukrainian]
6. Kovalenko O.E., Lazarev M.I., Bachiieva L.O. (2012) Teoretychni ta metodychni zasady navchannia maibutnikh fakhivtsiv iz mashyn ta aparativ khimichnykh vyrobnytstv osnov naukovykh doslidzhen [Theoretical and methodological principles of training future specialists in machines and apparatuses of chemical production, the basics of scientific research]. Kharkiv : TOV "TsD "Zebra". 152 s. [in Ukrainian]
7. Kovalchuk M., Kolomiets A. (2010) Uzahalnennia ta sytematyzatsiia yak psykhologo-pedahohichna problema [Generalization and systematization as a psychological and pedagogical problem]. Donetsk : HOU VPO "Donetskyi natsyonalnyi unyversytet". s. 68–71. [in Ukrainian]
8. Lazarev M.I. (2003) Polysystemne modeliuвання змісту tekhnolohii navchannia zahalno inzhenernykh dystsyplin [Polysystem modeling of the content of learning technologies of general engineering disciplines]. Kharkiv : Vyd-vo NFaU. 356 s. [in Ukrainian]
9. Mamontov Ya. (1926) Khrestomatiiia suchasnykh pedahohichnykh techii [Textbook of modern pedagogical currents]. Kharkiv : Derzh. vydav. 635 s. [in Ukrainian]
10. Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy (2021) Standart vyshchoi osvity Ukrainy. Druhyi (mahisterskyi) riven, haluz znan – 01 Osvita/ Pedahohika, spetsialnist [Standard of higher education of Ukraine. Second (master's) level, field of knowledge – 01 Education / Pedagogy, specialty – 011 Educational, pedagogical sciences]. Kyiv : Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy. 13 s. [in Ukrainian]
11. Tushcheva V.V. (2014) Osnovy naukovykh doslidzhen [Fundamentals of scientific research]. Kharkiv : "Fedorko". 408 s. [in Ukrainian]
12. Proshkin V. (2015) Pedahohichna systema yak predmet naukovoho doslidzhennia [Pedagogical system as a subject of scientific research]. Kyiv : Kyivskyi unyversytet imeni Borysa Hrinchenka. s. 7–13. [in Ukrainian]

Bachiieva L. Technology of generalization of subjects of research activity of masters of pedagogical education

Modern society needs specialists in the field of pedagogy dedicated to the formation of new ideas, making non-standard decisions, ready to actively participate in innovative processes, competent in solving research tasks. It was determined that the professional training of masters of pedagogical education is aimed at forming the ability to develop and implement innovative and research projects in the field of education and interdisciplinary level. It is noted that the subject of such studies can be various aspects of educational theory and practice, and the subject of research in a concentrated form presents the directions of search and the most important tasks. It was determined that the current state of the educational system can be characterized as dynamically changing, which leads to the actualization of "new" subjects and the formation of a broad subject field of research activities of Masters of Pedagogical Education in the future. To solve the problem of training specialists, we

have proposed a substantive approach. The essence of which is the training of master's students in pedagogical education to study individual (typical) subjects of educational theory and practice. In order to form a generalized list of research subjects, we proposed a technology that includes three stages of implementation. Its content is built in accordance with the provisions of the theory of generalization and the developed model of the representation of concepts using a prototype. At the first stage, the component models of the subject of pedagogical research are defined, namely: a set of features that defines the subject of research activity as an element of the pedagogical system; set of features describing the implemented functional component; set of signs describing the parameters and indicators of realized impacts; set of features describing subjects (objects). Further research work was aimed at forming an algorithm for determining a typical sample of pedagogical research subjects. The algorithm involves the implementation of five stages. The conclusions reflect scientific generalizations regarding the implementation of the technology of generalization of subjects of research activity and the obtained results.

Key words: pedagogical system, subject generalization, typical sample of a group of subjects, research activity.

УДК 378.018.8:7.012-051]:004.032.6:37.091.313(045)
DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2023.92.1.03>

Бондаренко Н. А., Пасько О. М.

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ МУЛЬТИМЕДІА ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТІ НА ЗАСАДАХ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЄКТУВАННЯ

Стаття присвячена аналізу особливостей підготовки майбутніх дизайнерів-педагогів з урахуванням впровадження мультимедійних технологій в освітній процес на засадах навчального проєктування. Акцентується увага на пошуку ефективних форм навчання, які відповідали сучасним вимогам освітнього процесу. Впровадження мультимедійних технологій на основі педагогічного дизайну в підготовці майбутніх лизайнерів-педагогів є ефективним підходом до формування сучасних та досвідчених фахівців. У цьому контексті особливо увага приділяється навчанню за допомогою мультимедійних технологій, яке виявляється найбільш ефективним і здатним зберегти свою ефективність незалежно від необхідних і форс-мажорних ситуацій. Традиційні форми та методи роботи виникають із труднощами в умовах використання комп'ютерної техніки, тому потрібно шукати нові рішення. Здобувачі освіти, майбутні дизайнери-педагоги, зіткнулися з використанням мультимедійних технологій та пізнають складнощів. Важлива роль у цьому ігровому інформаційно-освітньому середовищі включає засоби передачі даних, інформаційні ресурси, протоколи взаємодії, апаратно-програмне та організаційно-методичне забезпечення. Тому навчання майбутніх дизайнерів-педагогів інформаційній грамотності та мобільності шляхом впровадження та дотримання умов навчального проєктування є нагальним і пріоритетним на сьогодні. Особлива увага приділяється впровадженню інформаційного менеджменту через застосування умов педагогічного дизайну, що суттєво розширює можливості та готовність майбутніх дизайнерів-педагогів до використання мультимедійних ресурсів. Чим ширше використання мультимедійних технологій, тим вищий інтелектуальний рівень, більша гнучкість, мобільність та адаптивність здобувачів освіти до зовнішніх впливів.

Ключові слова: мультимедійні технології, навчальне проєктування, педагогічний дизайн, освітні технології, навчальні ресурси.

Організація ефективної системи творчого освітнього процесу є невід'ємною умовою для розвитку сучасного суспільства. Інноваційний підхід до навчання може стати гарантією успішності цієї системи. В ньому відображаються наукові досягнення та технологічні новинки останніх десятиліть. Знайти нові форми, методи та засоби навчання, які є найбільш ефективними на поточному етапі розвитку суспільства, завжди була і залишається остаточною проблемою педагогічної науки. При цьому розробка нових освітніх моделей доцільно вплинула на те, що процес інформатизації суспільства є одним із найсуттєвіших досягнень сучасності. Важливого значення для розвитку освіти набувають мультимедійні технології навчання. Сучасне інформаційне суспільство ставить перед вищими мистецькими навчальними закладами завдання підготувати майбутніх дизайнерів-педагогів, які здатні: навчатися самостійно, знаходити і використовувати необхідну інформацію, отримуючи достатньо знань та уміло використовувати їх на практиці; розвивати самостійне критичне та творче мислення, розміщувати і приймати рішення в нестандартних ситуаціях, використовуючи сучасні інформаційні технології, а саме мультимедійні; ефективно використовувати мультимедійні технології та ресурси, вміти працювати зі знаннями, обробляти свої педагогічні знання та накопичувати педагогічний досвід; розвивати навички роботи в колективі в різних галузях та ситуаціях, бути комунікабельними та уникати конфліктних ситуацій; застосовувати більш ефективні методи навчання в майбутній практичній діяльності, створюючи умови для активної самостійної роботи студентів з використанням нових мультимедійних технологій.